

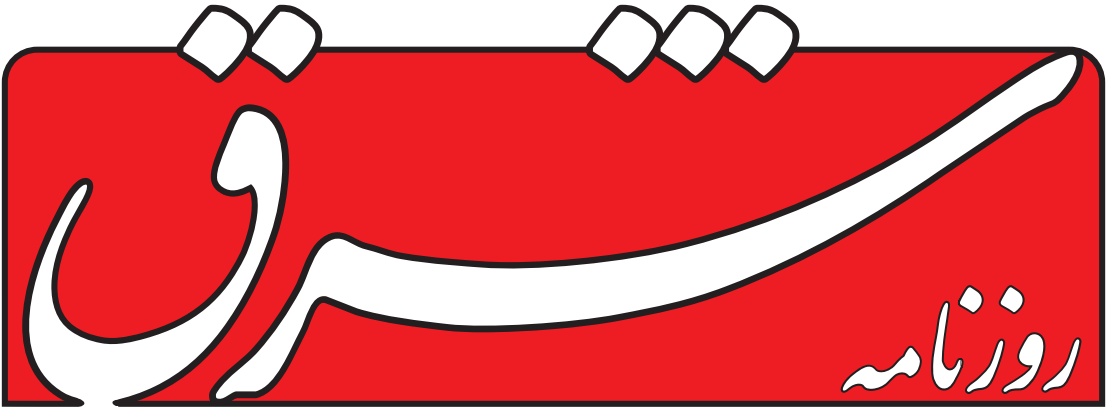
پیام مقام معظم رهبری به اجلاس سراسری نماز:

با نماز، جان را پالایش و از گناه دوری کنیم

پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری: حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پیامی به بیست‌وهشتمین اجلاس سراسری نماز با اشاره به اینکه نماز از جمله‌ی بزرگ‌ترین و جذاب‌ترین نعمت‌های شگفتی‌ساز است که انسان را در برابر این پدیده الهی...

صفحه ۲

شنبه ۲۳ آذر ۱۳۹۸ • ۱۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۱ • ۱۴ دسامبر ۲۰۱۹

یک کارشناس از وجود کد تعرفه ساختگی در آمار واردات خبر داد

کشف یک تخلف عجیب

صفحه ۴

شکوری‌راد، دبیرکل حزب اتحاد ملت:

آمده‌ایم بمانیم

تاج‌زاده: نویسنده بیانیه ۷۷ نفر نیستیم اما مسئولیت آن را می‌پذیریم

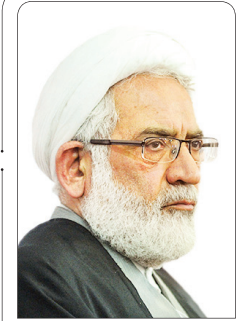
صفحه ۶

پیشنهاد دادستان کل کشور:

برای اعتراض نامه کتبی بنویسید

گروه سیاست: واکنش‌ها به اعتراضات آبان و بازداشتی‌ها و خسارات وارده ادامه دارد و دادستان کل کشور نیز در این بین با تأیید حق اعتراض برای شهروندان پیشنهاد ارائه نامه کتبی به جای اعتراض خیابانی را مطرح کرده است...

صفحه ۳

سرمقاله

نه در مسجد گذارند نه در میخانه

احمد غلامی . سردبیر

هجوم اصولگرایان در قالب جریان‌های تندرو، محافظه‌کار و حتی اعتدالی برای پیروزی در انتخابات مجلس تأمل‌برانگیز است؛ جریان‌هایی که چندان به روش‌های دموکراتیک باور ندارند و مجلس را بیش از آنکه نهادی برای توسعه دموکراسی بدانند، نهادی برای فشار به دولت‌های ناهمسو می‌دانند که منافع کوتاه‌مدت و بلندمدت آنها را تحدید نکند. حضور چهره‌های سرشناسی همچون محمدباقر قالیباف که از آزمون‌های ریاست‌جمهوری موفق بیرون نیامده تا حمید رسایی که خاطره خوشایندی از او در مجلس و در سیاست وجود ندارد، از استراتژی‌ای خبر می‌دهد که بر اساس این باور تبیین شده است: آمار شرکت‌کنندگان در انتخابات مجلس در شهرهای بزرگ، همچون تهران، اصفهان و شیراز چندان چشمگیر نخواهد بود و این فرصت مناسبی است تا مردمی که در هشت سال اخیر دولت روحانی سکوت کرده‌اند، باز به صحنه بیایند و کار را تمام کنند؛ مردمی که در هیچ‌یک از تحلیل‌های اصلاح‌طلبان و اپوزیسیون‌ها جایی ندارند و همواره از آنها به‌عنوان رأی‌دهندگان سازمانی یاد می‌شود. اینکه عنوان آرای سازمانی خاص درستی برای آرای این مردم باشد، محل تردید است. آرای سازمانی از آن مردمی است که غالباً به اصولگرایان رأی می‌دهند. اینها مردمی‌اند که هنوز به شعارهای اصولگرایان وفادارند. مردمی که در روستاها، شهرستان‌های کوچک و شهرستان‌ها در چشم‌برهم‌زدنی از اقلیت به اکثریت خواهند رسید. خاصه آنکه در این مکان‌ها آرای مردم کمتر رنگ‌بویی سیاسی دارد و بیشتر قومی و اقتصادی است. اگر زمانی آرای خاکستری وزن آرا را به سود اصلاح‌طلبان تغییر می‌داد، بعید است همچنان بتوانند چشم‌امید به این آرا داشته باشند؛ طرّفه آنکه بخش دیگری از حامیان اصلاح‌طلبان هم بعد از دولت روحانی و عملکرد نمایندگان مجلس این دوره از دست رفته‌اند. هیچ‌کس برای پیروزی اصلاح‌طلبان شانس‌ی قائل نیست، آنها مصداق این شعر عطارند: «نه در مسجد گذارند که رند است/ نه در میخانه کین خمار خام است/ میان مسجد و میخانه راهی است/ بچوید ای عزیزان کین کدام است». در این میان، اصولگرایانی که در خفا با احمدی‌نژاد زدوبندی دارند، دیری نیست که در بزنگاه‌های تبلیغاتی نقاب از رخساره بردارند. اما خطر بالقوه قالیباف است که در میان‌سالی و در فصل سرد قدرت همچنان قدرت را چنان زیما می‌بیند که بی‌توجه به نرسب‌های سیاسی -تأزمذی در انتخابات ریاست‌جمهوری- در انتخابات مجلس ثبت‌نام کرده است. قالیباف یک واقع‌گرای سیاسی است و می‌داند که حافظه‌های سیاسیون کوتاه‌مدت است و با رسیدن به ارتفاع دیگری از قدرت، دشمنانش به دوست بدل خواهند شد. اما اگر قالیباف رأی‌نابورد چه؟ آیا امکان اینکه رأی‌نابورد، وجود دارد؟ تاریخ سیاسی ما در چند دهه اخیر از این‌دست تجربه‌ها کم نداشته است. در انتخابات مجلس ششم بود که هاشمی‌رفسنجانی بدون در نظر گرفتن نرسب‌های سیاسی وارد کارزار انتخاباتی شد و خاطره تلخی از خود به یادگار گذاشت. اما هاشمی واقع‌گرا در سیاست که خود از بنیان‌گذاران نظام جمهوری اسلامی بود، در هر جایگاهی که قرار می‌گرفت، آن جایگاه به‌ماهو هاشمی موجودیت دیگری می‌یافت. اگرچه قالیباف که تاکنون در هیچ نهاد انتخابی‌ای پیروز میدان نبوده است، از این منظر قابل مقایسه با هاشمی نیست. از سویی دیگر پرسش اساسی این است که شورای نگهبان با نامزدهایی همچون قالیباف، رسایی و کوچک‌زاده چه خواهد کرد؟ آیا اگر آنان مشمول ظن مصادیقی خلاف قانون باشند، رد صلاحیت خواهند شد؟

ادامه در صفحه ۲

برادر گرامی جناب آقای حسین عبداللہیان

درگذشت پدر گرامی‌تان را به جناب‌عالی و سایر اعضای خانواده به‌ویژه برادران محترم آقایان حجت‌الاسلام محمد عبداللہیان و علی‌اصغر عبداللہیان، صمیمانه تسلیت عرض می‌کنیم. از خداوند سبحان برای آن مرحوم رحمت واسعه و برای شما و سایر بازماندگان صبر آرزو مندیم. مهدی رحمانیان، ابوالفضل سلطانی، محمدرضا صالحی

یادداشت

مجلس خوب برای حکمرانی خوب

مهم‌ترین ویژگی‌های «مجلس خوب» را می‌توان به شرح زیر برشمرد:

۱ - مجلس خوب خانه ملت است.

مجلس هرچند عنوان «خانه ملت» را یدک می‌کشد، اما ممکن است واقعا خانه ملت نبوده و به جای آن خانه احزاب سیاسی باشد. این به آن معنی است که تریبون مجلس به جای انعکاس خواسته‌های واقعی مردم، خواسته‌های حکومت یا جریان‌های سیاسی را منعکس کند. عملکرد مجلس نهم در دوران بررسی برجام بهترین شاهد این مدعاست که در آن ایام مجلس نه خانه ملت، بلکه خانه احزاب سیاسی بود؛ زیرا در شرایطی که مردم دولتی را که شعار مذاکره برای حل بحران هسته‌ای می‌داد، انتخاب کرده و مورد حمایت خود قرار داده بودند، بخش بزرگی از مجلس سرسختانه طالب کنارگذاشتن این توافق و در اصل بی‌اعتنایی به خواست و اراده مردم بود. دغدغه آنان تحقق اراده ملت نبود و فقط طالب پیش‌بردن برنامه حزب خودشان بودند و تضعیف دولت وابسته به جریان سیاسی رقیب.

۲ - مجلس خوب مجلس شفاف است.

شفافیت یکی از معیارهای اصلی حکمرانی خوب است. مجلس شفاف مجلسی است که مردم را محرم می‌داند و با ششویه‌ای اداره می‌شود که حق انتخاب مردم پایمال مطامع جریان‌ها نشود. مردم می‌توانند درباره موضوع‌گیری‌های نمایندگان و نیز رفتار مالی آنان به‌خوبی کسب اطلاع کنند و با اطلاعات کامل به نمایندگان مورد اعتماد خود در انتخابات بعدی رأی بدهند.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

اعتراضات به قیمت سوخت، زمینه‌ها و پیامدهای آن

یکی از دلایل عصبانیت و ناراحتی مردم محسوب می‌شود. این شرایط اعتماد جامعه را متزلزل کرده است. باور به جان‌حی بودن و گزینشی بودن مبارزه با فساد بر ابعاد بی‌اعتمادی به کارآبودن روش‌های مقابل به فساد می‌افزاید. در چنین شرایطی جامعه تلقی می‌کند که فساد و در نتیجه ناکارآمدی موجب هدررفت سرمایه‌های کشور است و اگر قاچاقی مانند قاچاق سوخت انجام می‌شود، گستردگی آن نشان می‌دهد دست‌هایی در مدیریت‌ها آلوده است؛ بنابراین فساد، مسبب اصلی خروج بنزین و کم‌سابقه بوده و تلفاتی نیز برای گداخت. خسارت‌های ناشی از تخریب و تاراج مراکز دولتی و عمومی نیز یکی دیگر از ویژگی‌های بی‌سابقه اعتراض‌های اخیر است. هم‌زمانی درگیری و آشوب در نقاط مختلف شهرستان‌ها هم از ویژگی‌های تجمعات اخیر است.

۱- با وجود تکذیب مقامات کشور از جمله وزیر نفت در روزهای آخر هفته قبل از ۲۴ آبان، اجرانی‌شدن سیاست جدید و در نتیجه اعمال افزایش قیمت بر بنزین نتیجه و پیامد مخربی در پی داشت. ۲- شوک ناشی از اعلام قیمت بنزین فقط منحصر به اقسار کم‌درآمد نبود، بلکه ناهماهنگی‌های گسترده مسئولان و مقامات کشور در سطوح ملی و محلی از جمله واکنش فوری و جدی برخی انمه جمعه، نمایندگان مجلس و دیگران در مخالفت با قیمت جدید نشان‌دهنده سردرگمی درباره موضوع بود.

۳- افزایش قیمت بنزین فقط بر اقتصاد خانوار اقسار کم‌درآمد و فقیر یا طبقه متوسط فشار وارد نمی‌کند. بخش بزرگی از بدنه دولت و سایر دستگاه‌ها نیز خود جزئی از اقسار کم‌درآمد محسوب می‌شوند و این شرایط بر آنان نیز فشار وارد می‌کند. محل سکونت بسیاری از این گروه‌ها نیز در حاشیه شهرهای بزرگ قرار دارد. ۴- حضورنیافتن کارشناسان مسلط و موافق طرح در رسانه‌های جمعی و رادیو و تلویزیون قبل از اجرای طرح، حین اعلام خبر و پس از آن برای جامعه حامل این پیام بود که هیچ قشری از کارشناسان حداقل با این نحوه اجرا همراه نیست. همراهی‌نکردن سلبریتی‌ها و سایر اقسار اثرگذار اجتماعی و گروه‌های مرجع هم بر ابعاد روانی موضوع افزود.

۵- بخش بزرگی از جامعه ایرانی در دهه گذشته بیش از هر زمان دیگری به این باور رسیده است که فساد در دستگاه‌ها رسوخ زیادی داشته؛ در سال‌های اخیر هم این باور بسیار تقویت شده است. متهم‌شدن نزدیکان مسئولان کشور به فساد

ادامه در صفحه ۴

تیتراها

سازمان برنامه‌بودجه ضمن رد سرپیسته‌ماندن بودجه شرکت‌های دولتی تأکید کرد

بودجه شیشه‌ای شرکت‌های دولتی

صفحه ۵

علی شمخانی در دیدار با خانواده جان‌باختگان حوادث اخیر:

۸۵ درصد جان‌باختگان در تجمع‌ها نبودند

صفحه ۲

فاش‌شدن مبلغ قرارداد ویلموتس

صفحه ۱۴

تکذیب و تأیید قرص‌های مشکوک

صفحه ۱۳

حضور در «آخرین داستان» برای من ادای دین است

گفت‌وگو با پرویز پرستویی

صفحه ۱۰

علاقه من به شاهنامه عمیق است

گفت‌وگو با لیلا حاتمی

صفحه ۱۰

حرف اول

فراخوانی برای علوم سیاسی در ایران

کیومرث اشترینان*

به رسم فراخوان برای علوم سیاسی در ایران موضوعی را درباره ساختار قدرت رسمی و نیمه‌رسمی بیان می‌کنم تا شاید مورد عنایت پژوهشگران این رشته در سال پیش‌رو قرار بگیرد. مطالعه نهادهای سیاسی در ایران و کره‌نگاشی و بحث و گفت‌وگو برای ساختار مبارزه قدرت یکی از وظایف علوم سیاسی ایرانی است. معضل ساختاری در معماری فعالیت معطوف به قدرت در ایران این است که مبارزه سیاسی از بستر مدنی و تاریخی خود جدا شده و زمینه را برای هرج‌ومرج و آشوب‌های سیاسی فراهم کرده است. به بیان روشن، اصولگرایان، اصلاح‌طلبان، روحانیت، بازار و دانشگاه خاصیت جریان‌سازی تاریخی خود را به‌تدریج از دست داده یا می‌دهند. در یک جامعه سیاسی، مبارزه و فعالیت برای دستیابی به ریاست و قدرت در صورتی به ثبات سیاسی می‌انجامد که به زمینه اجتماعی و مردمی متصل باشد تا بتواند نبرد منافع گروه‌های اجتماعی را ساماندهی کند و شفافیت ببخشد. دیر زمانی است که این مبارزه سیاسی از بستر نهادهای یادشده برمی‌خیزد و اگر هم کرسی دولت و مجلس به دست بیاید، کارکرد جدی ندارد. پیامد این است که مجلس و دولت بر بستر قدرت واقعی اجتماعی استوار نیستند. این پرسشی حیاتی برای علوم سیاسی ایرانی است. این جریان‌ها که از بستر تاریخ سیاسی ایران برآمده‌اند آیا برای امنیت ملی مفید و ضروری‌اند؟ اگر چنین است آیا معماران نظام سیاسی ایران باید به احیا و بازآفرینی آنها همت گمارند؟ آیا باید زمینه را برای یک جریان سیاسی جدید به‌منظور نمایندگی لایه‌های پایین اجتماعی- اقتصادی فراهم آورد تا اینان نقش‌ها و مسئولیت‌های مبارزه قدرت اجتماعی را بر دوش بکشند؟ در غیاب کارکردهای اصلی این ساختار، راه برای دیگر نیروها برای بازیگری در عرصه قدرت فراهم می‌شود؛ از جمله نیروهای خارجی، نیروهای واگرایانه، نیروهای تجزیه‌طلب و... در سال‌های پیش‌رو، پژوهشگران علوم سیاسی از سویی و معماران نظام جمهوری اسلامی از سوی دیگر در برابر انتخاب سیاستی دشوار برای معماری نظام سیاسی قرار دارند و نیازمند تنویرکردن معماری کلان قدرت اجتماعی هستند. گزینه‌های پیش‌رو عبارت‌اند از:

۱. بازگشت به جریان‌های سیاسی اصولگرا، اصلاح‌طلب، بازار، دانشگاه و روحانیت برای هدایت مبارزات سیاسی از سویی و فراهم‌آوردن زمینه برای نیروهای جدیدی که از شکاف‌های اقتصادی سر برآورده‌اند (مثلاً یک نیروی چپ مذهبی جدید).

ادامه در صفحه ۲

۸۸۹۴۲۰۳۵

sharghdaily.ir

برای درج تبلیغات خود در وبسایت روزنامه شرق با ما تماس بگیرید